

Täysistunto

Tiistai 14.2.2017 klo 13.59—15.09

Täysistunto alkoi klo 13.59. Täysistunto päättyi klo 15.09.

Puhetta johti puhemies Maria Lohela (13.59—15.09).

1. Nimenhuuto

Nimenhuutoraportti Liite 1A

Toimitettiin nimenhuuto.

2. Ilmoituksia

2.1. U-asiat

Valtioneuvosto on 9.2.2017 toimittanut eduskunnalle Euroopan unionin asiat U 13—18/2017 vp, ja puhemies on lähettänyt ne käsiteltäviksi suureen valiokuntaan, jolle asioista U 13, 14 ja 16—18 talousvaliokunnan ja asiasta U 15 hallintovaliokunnan on annettava lausunto.

3. Petri Honkosen vapautuspyyntö sivistysvaliokunnan jäsenyydestä

Vapautuspyyntö VAP 9/2017 vp

Ainoa käsittely

Eduskunta hyväksyi vapautuspyynnön.

Täydennysvaali toimitetaan keskiviikkona 15.2.2017 kello 14 pidettävässä täysistunnossa. Ehdokaslistat on jätettävä keskuskansliaan viimeistään 15.2.2017 klo 11.

4. Aila Paloniemen vapautuspyyntö sivistysvaliokunnan varajäsenyydestä

Vapautuspyyntö VAP 10/2017 vp

Ainoa käsittely

Eduskunta hyväksyi vapautuspyynnön.

Täydennysvaali toimitetaan keskiviikkona 15.2.2017 kello 14 pidettävässä täysistunnossa. Ehdokaslistat on jätettävä keskuskansliaan viimeistään 15.2.2017 klo 11.

Pöytäkirja PTK 6/2017 vp

5. Timo Kallin vapautuspyyntö tulevaisuusvaliokunnan jäsenyydestä

Vapautuspyyntö VAP 11/2017 vp

Ainoa käsittely

Eduskunta hyväksyi vapautuspyynnön.

Täydennysvaali toimitetaan keskiviikkona 15.2.2017 kello 14 pidettävässä täysistunnossa. Ehdokaslistat on jätettävä keskuskansliaan viimeistään 15.2.2017 klo 11.

6. Mikko Kärnän vapautuspyyntö sosiaali- ja terveysvaliokunnan jäsenyydestä

Vapautuspyyntö VAP 12/2017 vp

Ainoa käsittely

Eduskunta hyväksyi vapautuspyynnön.

Täydennysvaali toimitetaan keskiviikkona 15.2.2017 kello 14 pidettävässä täysistunnossa. Ehdokaslistat on jätettävä keskuskansliaan viimeistään 15.2.2017 klo 11.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirastosta

Hallituksen esitys HE 4/2017 vp

Lähetekeskustelu

Puhemies Maria Lohela: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 7. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään hallintovaliokuntaan.

Keskustelu

14.01 Sisäministeri Paula Risikko (esittelypuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Euroopan poliisivirasto Europol perustettiin vuonna 1995. Täysimääräisesti se aloitti toimintansa vuonna 1999. EU:n perustamissopimuksessa todetaan, että Europolista tulee säätää Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella. Tämän asetuksen neuvottelut on saatu valmiiksi, ja asetus tuli voimaan 13.6.2016. Sitä sovelletaan kuitenkin vasta 1.5.2017 alkaen, lukuun ottamatta tiettyjä hallinnollisia säännöksiä, jotka ovat voimassa jo nyt.

Nyt keskustelussa olevassa hallituksen lakiesityksessä on kyse Europol-asetusta täydentävistä kansallisista säännöksistä. Niissä ei esitetä mitään, mikä ei olisi jo tällä hetkellä voimassa, mutta koska Europol-asetus kumoaa olemassa olevat Europolia koskevat säännökset, tulee kansalliset säännökset antaa uudelleen. Laki tulisi voimaan myös 1.5.2017. Lais- ta ei aiheudu merkittäviä taloudellisia vaikutuksia. Sen vaikutukset viranomaisten toimintaan ovat myös vähäiset.

Hallituksen esityksessä esitetään, että keskusrikospoliisi toimisi Suomen kansallisena yksikkönä eli eräänlaisena yhteyspisteenä Europolin suuntaan. Krp on tälläkin hetkellä kansallinen yksikkö. Toiseksi esitetään, että Suomen toimivaltaiset viranomaiset eli poliisi, Tulli ja Raja voisivat olla suorassa yhteydessä Europoliin, kuten ne voivat olla jo tällä-

Pöytäkirja PTK 6/2017 vp

kin hetkellä. Kolmanneksi esitetään, että tietosuojavaltuutettu toimisi kansallisena valvontaviranomaisena, mitä se on jo tälläkin hetkellä. Vielä esitetään, että rekisteröidyn, joka haluaa käyttää oikeuttaan tarkistaa itseään koskevat tiedot Europolista, on Suomessa tehtävä tarkistuspyyntö poliisilaitokselle, aivan kuten tälläkin hetkellä.

Lisäksi esityksellä kumotaan nyt voimassa oleva laki Europolia koskevan päätöksen eräiden säännösten täytäntöönpanosta. — Kiitos.

14.04 Päivi Räsänen kd: Arvoisa rouva puhemies! Europol on siis Euroopan unionin virasto, jonka toiminta ja tavoitteet ovat kyllä erittäin ajankohtaisia tällä hetkellä. Europolin tavoitteenahan on rajat ylittävän vakavan rikollisuuden, huumekaupan, laittoman maahanmuuton, kyberrikollisuuden, ihmiskaupan, rahanpesun ja niin edespäin estäminen, ja siinä Europol toimii nimenomaan sillä tavoin, että se parantaa tiedustelutietoihin perustuvaa tilannekuvaa ja EU-maiden hyvää yhteistyötä.

Europolin toiminta on erityisen tärkeää nimenomaan pienten jäsenmaiden kuten Suomen kannalta, ja käytännössä ongelmana on viime vuosina ollut sen toiminnassa se, että suuret jäsenmaat eivät ole aina niin halukkaita antamaan sitä tiedustelutietoa Europolille, ja tämä on asia, jota käytännössä joudutaan jatkuvasti pitämään esillä ja kehittämään. Nyt tietysti hyvin ajankohtainen asia on Ison-Britannian irrottautuminen Euroopan unionista. Iso-Britanniahan on lainvalvonnan, viranomaistiedustelun suurvalta, ja on erittäin tärkeää, että Britannian ja Euroopan unionin yhteistyö tässä tiedustelutiedon jakamisessa ja keräämisessä voisi tuon brexitin jälkeenkin toteutua.

Kaiken kaikkiaan tämä Europol-asetus on sinänsä ihan linjassa sen tavoitteiden kanssa ja siinä mielessä täysin hyväksyttävä. Asia on erittäin tärkeä, ja Europolin toimintaa on tärkeää tukea.

14.06 Antero Laukkanen kd: Arvoisa rouva puhemies! Ilolla tervehdin tätä esitystä juuri sen takia, että se syventää merkittävästi yhteistyötä koko euroalueella, ja niin kuin tässä edustaja Räsänen hyvin kuvasi, niin tiedonsaannista ynnä siihen liittyvistä asioista tulee semmoinen moraalinen velvoitekin tämän lain myötä, että yhteistyö tiivistyy ja tietoa jaetaan. Tätä kautta Suomi todennäköisesti pystyy vielä paremmin valvomaan omia rajojaan ja omaa turvallisuuttaan, koska meillä on jatkuvasti ajankohtaista tietoa siitä, mitä maamme alueilla tapahtuu. Joten toivon, että kun tätä esitystä täällä käsitellään, niin vielä vahvemmin voimme todeta ja kirjata nämä Suomeen liittyvät edut, jotka tässä nyt tulevat voimaan.

14.07 Timo Heinonen kok: Arvoisa rouva puhemies! Europol tekee tärkeää työtä, avustaa EU-maiden lainvalvontaviranomaisia vakavan rikollisuuden ja terrorismin torjunnassa. Tällainen rajat ylittävä rikollisuus ja toimintahan on tänä päivänä aivan erilaista kuin vielä muutamia vuosia sitten osattiin ajatellakaan: sen rinnalle on tullut terrorismi, jonka estämiseksi meidän pitää tehdä kaikki mahdollinen. Myöskään sisäisen ja ulkoisen turvallisuuden erottaminen toisistaan ei ollut kovinkaan paljon puheissa vielä muutamia vuosia sitten, mutta tänä päivänä se on hyvin yleistä, että niitä ei nähdä enää selkeästi toisistaan irrotettavina.

Meillä Suomessahan paraikaa tehdään tiedustelulainsäädännön uudistamista niin siviili- kuin sotilastiedustelun osalta, [Puhelin soi täysistuntosalissa] ja olemmehan olleet tiettyllä tavalla Euroopassa ja ehkä maailmassakin hieman outo lintu tässä kysymyksessä. Jos

Pöytäkirja PTK 6/2017 vp

katsomme, mitä esimerkiksi läntinen naapuri on onnistunut ajantasaisella tiedustelulainsäädännöllä tekemään — he ovat onnistuneet estämään useampia terroristi-iskuja — niin on aivan perusteltua, että me ennen muuta näissä kysymyksissä olemme aktiivisia ja etunojassa. Tätä työtähän nyt on paraikaa tehty, ja toivon, että se työ valmistuisi mahdollisimman pian, sillä emme mekään missään lintukodossa enää elä.

Puhemies Maria Lohela: Kuka tunnustaa, että puhelin soitti kahvikutsua? — Seuraavaksi edustaja Zyskowicz.

14.09 Ben Zyskowicz kok: Arvoisa rouva puhemies! On helppo jatkaa tästä, mistä edustaja, ystäväni Timo Heinonen puhui. [Timo Heinonen: Hyvää ystävänpäivää!] Suomessa poliisille kaivataan lisää voimavaroja, ja tästä on aika laaja yhteisymmärrys, mutta tiedämme samalla, miten vaikeassa taloudellisessa tilanteessa Suomessa tällä hetkellä ollaan.

Voimavarojen ohella toinen kysymys on poliisin toimintavaltuudet, enkä lainkaan ymmärrä enkä hyväksy sitä, että suomalaiselle poliisille ei ole annettu kaikkia niitä toimintavaltuuksia, jotka demokraattisissa oikeusvaltioissa, muissa maissa, on pystytty antamaan. Me emme todellakaan tarvitse sellaisia niin sanottuja ihmisoikeusjuristeja, jotka hyppivät seinille heti, kun vähän tulee puheeksi poliisin toimintavaltuuksien vahvistaminen. Muistutanpa siitä, että kun aikanaan poliisille annettiin mahdollisuus tietyissä rajatuissa tilanteissa tuomioistuimen päätöksellä puhelinkuunteluun ja teletunnistetietoihin, niin silloinkin eräs nykyisinkin edelleen aktiivinen niin sanottu ihmisoikeusjuristi vastusti tätä ja katsoi, että ollaan menossa isoveli valvoo -yhteiskuntaan tai poliisivaltioon. Tänä päivänä tiedämme, että lukuisat alamaailman keskinäiset välienselvittelyt — surmat, murhat, huumorikokset — on onnistuttu ratkaisemaan nimenomaan sen ansiosta, että tietyissä olosuhteissa poliisilla on tuomioistuimen luvalla mahdollisuus puhelun kuunteluun ja teletunnistetietoihin. Eli kaikki ne valtuudet suomalaisella poliisilla pitää olla, jotka demokraattisissa oikeusvaltioissa voi olla.

14.11 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Tämä lakiesitys on hyvä ja kannatettava. On kuitenkin kiinnitettävä huomiota siihen, että kun Europolille luodaan uusia toimintamahdollisuuksia, niin on pidettävä huoli siitä, että ei luoda turhaa uutta byrokraatia vaan poliisin saamat toimivaltuudet ovat selkeät ja valvottavissa olevat mutta toisaalta sitten myös on rahaa ja toimintamahdollisuuksia, resursseja riittävästi. Suomessa tilanne on parantumassa senkin suhteen, kun tiedustelulainsäädäntöä ollaan parhaillaan valmistelemassa, ja todellakin tarvitaan maan turvallisuuden kannalta sellainen tiedustelulaki, joka antaa aidosti ne instrumentit, joita poliisi tarvitsee kansallisen turvallisuuden valvomiseen muun muassa ylikansallisesti toimivaa rikollisuutta vastaan. Euroopan unioni tässä mielessä on aivan oikea foorumi, jonka välityksellä voidaan yhteistyötä tehdä, vaihtaa tietoja ja nimenomaan toimia Euroopan sisällä yhteisesti järjestäytynyttä rikollisuutta vastaan. Kaikki tiedämme, että yksittäinen maa, pieni maa, ei pysty omalla alueellaan kovin paljoa asiassa tekemään, koska rikolliset käyttävät koko Euroopan aluetta hyväkseen ja kansainvälisiä, nykyaikaisia tiedonvälitysvälineitä, internet tarjoaa valtavan hienot mahdollisuudet. Tätä varten tiedustelulainsäädäntö on saatava kuntoon ja pidettävä huoli siitä, että kun rahaa ja resursseja annetaan, niin se kaikki menee aidosti siihen tutkimustoimintaan. Toivon, että tästä uudesta virastosta, mikä se sitten onkaan ollessaan valmis aikanaan, Europolistahan tässä puhutaan, ei nyt tulisi valtavaa uutta virastokompleksia, jossa istuisi val-

Pöytäkirja PTK 6/2017 vp

tava määrä virkamiehiä ilman, että he ovat varsinaisesti aktiivisessa poliisitehtävässä, tutkimassa asioita. Hyvä esitys tämä on, sitä lämpimästi kannatan ja toivon, että Suomessa tämä tiedustelulainsäädäntö saadaan vihdoinkin ajan tasalle.

14.13 Mikko Alatalo kesk: Arvoisa rouva puhemies! Todellakin, tämä hallituksen esitys on kannatettava EU:n lainvalvonnan yhteistyöstä. Europolillahan on hyvin keskeinen asema Euroopan turvallisuusjärjestelmässä: se on lainvalvontaoperaatioiden toteutuksen tuki, ja se on lainvalvontaviranomaisten tietojenvaihdon tärkeä tekijä rikosasioissa, se on myös asiantuntijakeskus, ja siellä työskentelee rikosanalyysien huippuosaajia. Tässä mielessä yhteistyö Suomellekin on tärkeää, kun tiedämme rajat kotimaisen poliisin osalta taloudellisesti, ja yhteistyö tässä auttaa. Me emme todellakaan enää elä lintukodossa edes täällä Suomessa, jos ajattelemme myös terrorismin uhkaa. Näin ollen meidän täytyy olla samalla viivalla ja yhteistyössä Europolin kanssa, mitä tulee rikosten tutkimiseen.

Muistan hyvin tuon teletunnistekeskustelun. Se oli liikenne- ja viestintävaliokunnassa, ja itse edustin siinä varsin pragmaattista linjaa, ei niin, että mitään urkintayhteiskuntaa tehdään, mutta niin, että poliisilla on riittävät valtuudet tunnistaa, minne puhelut ovat suuntautuneet.

Sen verran vielä lopuksi tuosta brexitistä, että siellä on veroparatiisia, Isle of Mania ja Jerseytä, ja jos Britannia tosiaan nyt lähtee, niin kuin lähtee, pois EU:sta, niin sinne varmasti lentää pikkukoneella tietävästi rahasalkut täynnä, niin että tässäkin mielessä Europolia varmasti tarvitaan. Harmaa talous on aika suuri näillä saarilla.

14.14 Mika Raatikainen ps: Arvoisa rouva puhemies! Hallituksen esitys on kaikin puolin kannatettava. Voin syvällä rintäänellä todeta, että Europol on kokoonsa nähden erittäin tehokas yksikkö. Olen itse ollut siellä töissä jonkun aikaa reilu kymmenen vuotta sitten, ja siellä on huippuosaamista. Tosin pitäisi varmistaa myöskin se, että tiedustelulainsäädäntö täällä etenee, koska jotta tietoa voi vaihtaa, niin pitää olla myöskin tietoa, mitä voi vaihtaa. Tosin Europol ei ole mikään markkinapaikka, että saadaan tietoa vain, jos annetaan tietoa. Se toimii muutenkin. Nyt juuri kuulin, että sinne on lähdyssä Länsi-Uudenmaan poliisipäällikkö Jari Liukku, erittäin hyvä ammattimies, ja lähtee täydentämään näitä muita asiantuntijoita siellä. Se on Suomelle hyvä markkinapaikka myöskin näyttää sitä, miten tietojenvaihto toimii, koska Suomessa viranomaisten välillä meillä on ollut aina erittäin hyvä tietojenvaihto ja sitä Europolillakin ehkä vielä voidaan aina parantaa ja voidaan katsoa Suomesta vähän mallia.

Kiitokset vielä erikseen edustajalle Ben Zyskowitz erittäin hyvästä puheesta. — Kiitoksia.

14.15 Pertti Salolainen kok: Arvoisa rouva puhemies! On todellakin niin, että Suomi on pahasti jäljessä näissä tiedusteluasioissa ja tarvitsemme kiireellisellä aikataululla sekä siviilitiedustelulain että sotilastiedustelulain. Parhaillaan näitä lakeja valmistellaan, ja myöskin parlamentaarinen työryhmä on valmistelussa mukana. Ja pyrkimyksenä on, että saataisiin valmista tämän kevään aikana, jotta sitten syksyn aikana voitaisiin näitä lakeja käsitellä ja saada lait voimaan ensi vuoden alussa, tämä on semmoinen tavoiteaikataulu. Mehän olemme olleet todella hyvin pahasti jäljessä tässä kehityksessä, ja on aika turhauttavaa, että esimerkiksi ulkoministeriön vakoilutapauksessa saimme ulkovallalta tiedot siitä, että tällais-

Pöytäkirja PTK 6/2017 vp

ta oli Suomessa tapahtunut jo monia, monia aikoja. Eli tämä asia on saatava pikaisesti kuntoon.

14.17 Veera Ruoho ps: Arvoisa puhemies! Lainvalvontayhteistyö on ajassamme äärimmäisen tärkeää järjestäytyneen rikollisuuden, terrorismin ja muiden vakavan rikollisuuden muotojen ehkäisyssä ja torjunnassa. Suurin uudistushan operatiiviselta kannalta on tietojenkäsittelysääntöjen muuttuminen siten, että järjestelmäkohtaisista säännöistä siirrytään käyttötarkoitussidonnaisiin sääntöihin. Hallituksen esitys laiksi Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirastosta on kannatettava. Edustaja Raatikaisen tavoin voin sanoa, että Suomen poliisi kiittää tästä laista.

14.17 Päivi Räsänen kd: Arvoisa rouva puhemies! Kiitän siitä, että ministeri Risikko oli itse tämän esityksen esittelemässä ja hyvin ja perusteellisesti sen esitteli. Mutta olisin kiinnostunut kuulemaan, minkälainen näkemys teillä on — kun käynteinä näissä ministerineuvoston kokouksissa ja varmasti olette siellä myös brittikollegan kanssa keskustellut — siitä, millä tavalla tämä tiedusteluyhteistyö ja yhteistyö Europolin puitteissa tulee brexitin jälkeen ja sen yhteydessä jatkumaan.

14.18 Antero Laukkanen kd: Arvoisa rouva puhemies! Olisin ministeri Risikolta kysynyt, mitä mahdollisia lisäkuluja tästä on syntymässä: tarvitaanko lisää resursseja ja onko tähän sitten varauduttu?

Puhemies Maria Lohela: Ministeri Risikko, 3 minuuttia.

14.18 Sisäministeri Paula Risikko: Arvoisa rouva puhemies! Kiitoksia näistä kommentteista. Täällähän tuli hyvin laaja-alaisesti myös tästä meidän turvallisuudesta ja siihen liittyvistä asioista, ja myöskin kiinnitettiin huomiota meidän tulevaisuuden haasteisiin.

Kun mietimme meidän tulevaisuutta, niin emmehän me enää pysty erottamaan sisäistä ja ulkoista turvallisuutta. Me olemme aivan erilaisessa tilanteessa kuin mitä jopa kaksi vuotta sitten, jopa vuosi sitten, ja täällä te, jotka käytitte puheenvuoron, osoititte ymmärtäväanne tämän tilanteen. Hiljattain, viime viikolla, tuli selvitys myös siitä, että vaaditaan tällainen yhteinen tilannekuva, ei ainoastaan turvallisuusviranomaisilta vaan kaikilta meiltä päättäjiltä, ja se onkin nyt tarkoitus, että tulevassa hallituksen puoliväliriihessä otetaan tätä turvallisuutta ja siihen liittyvää tilannekuvaa vielä tarkemmin.

Yhteinen tilannekuva ei riitä, vaan tarvitaan myös toimintavaltuudet. Toitte täällä esille erinomaisen hyvin tämän tiedustelulainsäädännön, ja vielä, jälleen kerran, täältä edestä vetoan teihin, arvoisat kollegat, arvoisat kansanedustajat: Olette paljon vartijoina siinä, että me saamme tämän tiedustelulainsäädännön eteenpäin. Se on aivan ehdotonta tässä yhteiskunnallisessa tilanteessa.

Kaiken kaikkiaan meillä on hyvin paljon tehtäviä. Niitä tulee näistä meidän uhkista, poliiseille tulee jatkuvasti uusia tehtäviä, edellytetään, mutta meidän pitää huolehtia, että ne toimintavaltuudet ovat sitten myöskin tehtävien mukaisia. Myös suorituskykyyn ja muihin resursseihin meidän pitää satsata, ja olen todella tyytyväinen siihen, että me saimme täydentävässä budjettiesityksessä niille 200 poliisihenkilölle nyt lisätoimiaikaa: määräaikaaiset 200 henkilöä, jotka olivat vaarassa jäädä työttömäksi, pystyttiin palkkaamaan, ja se on hyvin paljon kiitosta sitten tuonut. Mutta totta kai ei riitä vielä sekään, vaan meidän pitää

Pöytäkirja PTK 6/2017 vp

jatkuvasti kehittää ammattitaitoa. Meidän pitää huolehtia, että tiedonkulku on hyvä niin turvallisuusviranomaisten kuin muittenkin viranomaisten välillä, ja sitten meidän pitää muistaa tietenkin se, että yhteistyötä pitää olla kaikkien viranomaisten välillä. Myöskin priorisointi, tehtävien priorisointi on meillä listalla.

EU-yhteistyöstä sanoisin, että todella, meidän pitää kehittää rajat ylittävää yhteistyötä. Europol on yksi tässä, tällainen eräänlainen priimusmoottori, joka koordinoi sitä myöskin ja tuottaa meille sitä tietoa, mitä meillä ei välttämättä olisi. Ja olen oikein ylpeä siitä, että poliisipäällikkö Jari Liukku sinne nyt lähtee tehtäviin. Se on meillä kyllä yksi ylpeydenaihe, että saatiin suomalainen, osaava poliisihenkilö sinne mukaan.

Edustaja Räsänen kysyi tästä tiedusteluyhteistyöstä. Kaiken kaikkiaan uskon, että huolimatta brexitistä me pystymme huolehtimaan siitä, ja se on nyt yksi Europolinkin tehtävä, että se huolehtii joka tapauksessa tästä tiedusteluyhteistyöstä, huolimatta siitä, että brexit tapahtuu.

Kiitoksia näistä kommentteistanne, ja työ jatkuu.

14.21 Pauli Kiuru kok: Arvoisa rouva puhemies! Ministeri Risikko piti hyvän esittelypuheen ja täydensi sitä. Sen verran vielä kysyn, kun tässä tuli puhetta tästä rajat ylittävästä yhteistyöstä: Nyt tässä länsirajan toisella puolella Ruotsissa on aika paljon kuulunut ikäviä uutisia, autoja on räjäytetty, murhat ovat lisääntyneet, rikosten selvitykset ovat heikentyneet, ja nyt ihan viime viikolla taisi olla tilanne, jossa jengi kävi suoraan poliisipartion kimppuun väkivaltaisesti. Onko Ruotsin puolelta jotain opittavissa, miten yhteistyö toimii sinne päin, ja onko jotain sellaisia signaaleja, joista meidän pitäisi olla erityisen huolissaan, kun vertaamme Ruotsin ja Suomen tilannetta?

14.22 Markku Eestilä kok: Arvoisa rouva puhemies! Oma puheenvuoroni on samankaltainen kuin edustaja Kiurun puheenvuoro. On tärkeää, että me kehitämme kansainvälistä yhteistyötä ja tietojenvaihtoa, mutta meidän täytyy myös arvioida omaa sisäistä turvallisuutta siitä näkökulmasta, onko meidän omat poliisiresurssit kohdennettu oikein. Kun kuuntelee eri asiantuntijoita ja katselen isoissa kaupungeissa huumeongelman vakavaa leviämistä ja koko ajan lisääntyviä ongelmia — ja juuri tämä edustaja Kiurun nostama esimerkki Ruotsista — niin arvio on se, että huumetyöhön, nuorisotyöhön tarvittaisiin 150—200 poliisia lisää. Siihen on aktiivisesti puututtava sen takia, koska meidän sisäinen turvallisuus on myös sen takia muuttunut oleellisesti, että meille väistämättä on tullut sellaisia ihmisiä maahan, joiden toimintatavoista me emme täysin varmoja voi olla. Tämä on iso vakava ongelma, ja tämä on kytkennässä myös nuorten ylivelkaantumisiin ja muihin epämielittäviin asioihin.

14.23 Antero Laukkanen kd: Arvoisa rouva puhemies! Tässä esityksessä viitataan artikla 20:een, jossa säädetään jäsenvaltioiden ja Europolin henkilöstön pääsystä Europolin säilyttämiin tietoihin, ja artiklaan 21 Eurojustin ja Olafin pääsystä Europolin säilyttämiin tietoihin. Kysyisin ministeriltä, onko ollut ajatuksissa tarkentaa nyt Suomen tietoturvalainsäädäntöä tältä osin, että voimme varmistua siitä, että nyt, kun tämä tietojensaanti hyvin merkittävästi lisääntyy ja kasvaa, ei synny tietoturvariskiä tässä.

14.24 Veera Ruoho ps: Arvoisa puhemies! Viitaten tuohon, mitä edustaja Eestilä toi esille, haluan sanoa, että samaa mieltä olen siitä, että tämä on kyllä todellakin huolestuttava ti-

Pöytäkirja PTK 6/2017 vp

lanne, että huumausainerikollisuus on kasvussa. Sitten kun otetaan siihen mukaan myös se, että meille yhä enemmän jää maahan näitä paperittomiakin, joilla ei ole mahdollisuutta laillisiin töihinkään, niin se on kyllä sitten taas semmoinen ala, mistä niitä töitä sitten kyllä valitettavasti löytyy. On jo tiedossa ja näkyvissä Uudellamaalla, että näissä huumeliigoissa on nimenomaan tiettyjä ulkomaisia kansalaisuuksia tai taustakansalaisuus on ulkomaila.

Puhemies Maria Lohela: Ministeri Risikko, 2 minuuttia.

14.25 Sisäministeri Paula Risikko: Arvoisa rouva puhemies! Täällä kysyttiin myös taloudellisista vaikutuksista, ja tällä ei varsinaisesti taloudellisia vaikutuksia niinkään ole.

Täällä nostettiin erittäin tärkeitä teemoja, mihin pitää keskittyä: Huumetyö, talousrikollisuus, josta me olemme myöskin linjanneet, että se on painopisteenä. Tämä nuorten parissa tehtävä työ liittyy myöskin huumeisiin ja syrjäytymiseen. Meillä on tämä Ankkurimalli, jossa moniammatillisena tiiminä autetaan nuoria rikoksen tehneitä kaidalle polulle. Myöskin nettipoliisityö, jota on pystytty nyt vahvistamaan, on erinomaisen hyvä asia. Terrorisminvastainen työ, johon täällä viitattiin ihan edustajien kysymyksissä, on meillä sellainen asia, johonka me nyt muun muassa tarvitsemme sitä tiedustelulainsäädäntöä. Kaikki ne tiedot, mitä meillä on terrorismista — meidän emme ole nyt tällä hetkellä missään nimessä mikään ykköskohdema, hyvä niin, mutta se voi yhdellä kerralla muuttua, ja siitä syystä meidän pitää olla etukenossa ja varautuneita tähän asiaan.

Minä itse koen, että on tärkeää, että keskustellaan täällä eduskunnassakin aina silloin tällöin tästä tilannekuvasta, siitä, missä mennään, ja toivonkin, että näitä tällaisia keskustelutilaisuuksia meillä on jatkossakin. Kiitos näistä kommentteista. Edelleen meillä on luottamus poliisiin, meillä on luottamus meidän turvallisuustyöntekijöihin ja turvallisuuspuolen työntekijöihin, mutta me tarvitsemme tämän turvallisuuden luomiseksi myöskin sitä kansainvälistä yhteistyötä.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin hallintovaliokuntaan.

8. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi elintarvikelain 30 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 1/2017 vp

Valiokunnan mietintö MmVM 1/2017 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Maria Lohela: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 8. asia. Käsittelyn pohjana on maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö MmVM 1/2017 vp. Nyt päätetään lakiehdotuksen sisällöstä.

Keskustelu

14.27 Jani Mäkelä ps: Arvoisa puhemies! On helppo valiokunnan tavoin kannattaa tätä hallituksen esitystä elintarvikelain muuttamisesta. Suomessa ylipäänsä suojeluaineiden

Pöytäkirja PTK 6/2017 vp

määrä ei ole ongelma, ja olemme näissä asioissa muita unionimaita tarkempia tuotantomme suhteen, vaikka joudummekin kilpailemaan muiden maiden tuotteiden kanssa samoilla markkinoilla. Voidaan pitää positiivisena lainsäädännön kehityksenä, että unionin lainsäädännöstä ja asetuksista katsotaan se, mitä voidaan tehdä kansallisesti, ja tehtäisiin tulkinat aina ensisijaisesti suomalaisten etu edellä. Esityksessä on lyhyesti sanottuna kyse siitä, että muuttamalla lakia voimme unionin asetuksen puitteissa kasvattaa kansallista proteiiniomavaraisuuttamme ja parantaa kansallista huoltovarmuuttamme. Tämä on hyvää ja hallitusohjelman mukaista lainsäädäntöä.

14.27 Timo Heinonen kok: Arvoisa rouva puhemies! Tässä on kyse kasvinsuojeluaineista ja niiden sääntelystä EU:ssa, ja maa- ja metsätalousvaliokunta toteaa, että maailmanlaajuisestikin katsoen kasvinsuojeluaineiden käyttö meillä Suomessa on vähäistä. Tässä tietysti osittain tärkeässä roolissa on kylmät talvet ja pakkasjaksot, jotka helpottavat sitä, mutta toisaalta sitten meidän tietyt luonnonolosuhteet vaativat joidenkin kemiallisten yhdisteiden käyttöä. Pidän erittäin tärkeänä sitä, että me Suomessa määrätietoisesti juuri tämän takia etenemme näissä ruuan alkuperämerkinnöissä, sillä suomalainen ruoka on hyvänmakuista, lähellä tuotettua, sen kautta vähäpäästöistä mutta myös vähän näitä erilaisia aineita sisältävää, kasvinsuojeluaineita ja muita, ja silloin on hyvä, että ihmiset tietävät, mitä he kaupasta ostavat.

Ja juuri tässä hetki sitten törmäsin pakettiin, jossa luki, että "ei lisättyjä lisäaineita", ja jäin itse miettimään, mitä se tarkoittaa, että ei ole lisättyjä lisäaineita. Sain kyseiseltä yritykseltä kyllä selvityksen, mitä sillä tarkoitetaan. Mutta tämäntyppisiä paketteja meillä Suomessa on, ja kyllä siinä aika sekaisin tällä hetkellä suomalainen kuluttaja on. Meidän pitäisi entistä määrätietoisemmin mennä siihen suuntaan, että kaiken ruuan alkuperän merkinnät olisivat paketeissa yksiselitteisesti. Silloin meistä jokainen voisi tehdä niitä valintoja itse.

Tässä lähiaikoinahan meillä käsittelyyn tulee valtioneuvoston selonteko ruokapolitiikasta, Ruoka 2030 -asiakirja. Pidän myönteisenä sitä, että täällä nostetaan vahvasti tämä meidän oma ruuantuotanto esille.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 1/2017 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisälön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.

9. Valtiontalouden tarkastusviraston erilliskertomus eduskunnalle: Finanssipolitiikan valvonnan vaalikauden 2015-2018 puoliväliraportti

Kertomus K 18/2016 vp

Lähetekeskustelu

Puhemies Maria Lohela: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 9. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään tarkastusvaliokuntaan, jolle valtiovarainvaliokunnan on annettava lausunto.

Pöytäkirja PTK 6/2017 vp

Keskustelu

14.30 Touko Aalto vihr: [Timo Heinonen: Kuulemma voi tulla rakentava puheenvuoro!] Arvoisa puhemies! Hyvät ystävät! Tahdon tässä yhteydessä tuoda esiin vain yhden ehdotuksen, joka on linjassa Valtiontalouden tarkastusviraston suositusten kanssa. Tämä ehdotus auttaisi myös tavoitteessa arvioida julkisen sektorin vastuita ja niihin liittyviä riskejä kokonaisuutena ja suhteessa muuhun talouteen. Tämä yksi asia on verotuksen kehittäminen kokonaisuutena verotusta selkeyttävään suuntaan.

Tarkastusvirasto suosittaa, että vaalikauden jälkipuoliskolla arvioitaisiin veropolitiikan tulevaisuutta ja tulevaisuuden verojärjestelmää kokonaisuutena. Tavoitteena tulee olla hallitusohjelmaankin kirjattu tavoite laajoista veropohjista ja verrattain matalista verokannoista. Näin voitaisiin vähentää erilaisten verotukien ja verovähennysten määrää, yksinkertaistaa ja selkeyttää verojärjestelmää. — Rakentavaa, eikö, edustaja Heinonen? [Timo Heinonen: Kyllä!]

Kun maailma muuttuu, on pakko arvioida myös verotuksen toimivuutta osana muuttunutta maailmaa. Viime aikoina olemme saaneet sekä hyviä että huonoja esimerkkejä verotuksen osalta. Vene- ja moottoripyöräverot ovat hyvä esimerkki huonosta verotuksen muodosta. Nopeasti valmistellut ja epäoikeudenmukaisesti kohdistuvat täsmäverot eivät ole järkeviä, etenkin kun niiden kokonaistaloudelliset vaikutukset saattavat jäädä jopa negatiivisiksi. Sen sijaan tuore yritysverotusta koskeva raportti oli erittäin tervetullut selvitys, etenkin osinkoverotuksen osalta. Valitettavasti hallitus tyrmäsi selvityksen suositukset lähes lukematta. Syyt olivat poliittisia, eivät niinkään rationaalisia, hyvästä veropolitiikasta puhumattakaan.

Koska verotusta on vaikea poliittisista syistä kehittää yhdenkään vaalikauden aikana kaikkien tahtomaan suuntaan, siihen yhteiseen horisonttiin, tarvitaan yli vaalikauden menevä poliittinen ratkaisu. Tuo parlamentaarinen ratkaisu voisi olla — jos hallituspuolueetkin näyttävät vihreää valoa tälle — parlamentaarinen työryhmä. Siinä voisi olla parlamentaarinen edustus ja Suomen johtavat veroasiantuntijat kaikki yhdessä paketissa. Työryhmä voisi valmistella verotuksen uuden tiekartan 2020-luvun jälkeiseen Suomeen ja vastamaan tämän muuttuneen maailman tarpeita, ja tällöin voitaisiin saada se vaalikauden ylittävä poliittinen yhteisymmärrys, ja tällä taas mahdollistetaan se, että tälle selvitystyölle ei tapahtuisi kuten Hetemäen työryhmälle aikoinaan. Hetemäen verotyöryhmän ehdotukset olivat perusteltuja, järkeviä ja hyviä, mutta koska raportti tuli juuri ennen vaaleja, poliittisista syistä, jälleen kerran, se tyrmättiin. Kun nämä poliittiset syyt eivät koskaan muutu ja yhden vaalikauden aikana ei pysty tekemään mitään oikein kunnolla järkevää ja kehitettävää, tarvitaan tällainen vaalikausien yli menevä verotuksen tiekartta. Toivon, että kehysriihenkin yhteydessä hallituspuolueet voisivat puntaroida tämän tyyppistä vaihtoehtoa.

Ja jos jonkun toiveen voin vielä niitten laajojen veropohjien ja matalien verokantojen lisäksi sanoa, niin kyllä verotuksen painopiste pitäisi pystyä siirtämään työn tekemisestä ja yrittämisestä enemmän kulutukseen ja haittoihin. — Kiitoksia.

14.34 Timo Heinonen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Aallon puhe oli rakentava, kiitos siitä. Verotus on kyllä tietysti yleensäkin poliittisia valintoja ja painopisteitä, mihin suuntaan sitä viedään, ja kun hän viittasi tähän moottoripyöräveroon ja myös veneveroon, jotka ovat pisteveroja ja ennen muuta sitä, mitä vihreät ovat tukeneet, eli kulutuksen suuntaan vietävää verotusta työn verotuksen suunnasta, niin ha-

Pöytäkirja PTK 6/2017 vp

luan nyt todeta sen, että pääministeripuolue keskusta ja myös toiseksi suurin hallituspuolue perussuomalaiset ovat tulleet samalle linjalle siinä, että näistä veroista voidaan luopua, ja se on hyvä nyt todeta, että tällainen yhteisymmärrys on löytynyt. Ja kun mp-veron ja veneveron tuotto-odotukset ovat jo pudonneet merkittävästi, niin sille pienelle tavoitteelle, mitä siellä jäljellä on, etsitään korvaavia toimia sitten hetken päästä edessä olevassa puoliväliriihessä.

14.35 Ben Zyskowicz kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Veroja tarvitaan, mutta ehkä yleisesti voi kuitenkin sanoa, että verot ovat jonkunlaista hiekkaa talouden rattaisiin. Tietysti eri veroilla on eri tavoin kielteinen vaikutus talouteen. Sen vuoksi olin hyvin tyytyväinen, kun edustaja Aalto esitti, että verotuksen painopistettä tulee edelleen siirtää työnteon ja yrittäjyyden verottamisesta kulutuksen ja haittojen verottamiseen. Tämä on mielestäni aivan oikea suunta ja tähän suuntaan on liikuttava. Luulen, että taloustiede on aika yksituumainen siitä, että nimenomaan työnteon verottaminen ja yrittäjyyden verottaminen vaikuttavat hyvin haitallisesti talouskehitykseen.

14.36 Touko Aalto vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kiitän hallituspuolueen edustajia rakentavista vastauspuheenvuoroista ja toivon, että tässä salissa voisi muinakin päivänä kuin ystävänpäivänä löytyä tällaisista yhteisymmärryksiä, että voitaisiin viedä verotusta kokonaisuutena järkevämpään suuntaan, jotta se täyttää sen fiskaalisen tavoitteen mutta myös sen tietyn neutraliteettiperiaatteen. Ja se olisi hirveän tärkeää, että meidän verojärjestelmä ei olisi täynnä vain poikkeuksen poikkeuksia, vähennyksen vähennyksiä, jotka tekevät siitä hyvin monimutkaisen ja vaikeasti hallittavan kokonaisuuden.

Mitä tulee sitten moottoripyörä- ja veneveroihin, vihreästä näkökulmasta itse sen veneen omistaminen tai moottoripyörän omistaminen ei ole se ongelma, vaan nimenomaan voidaan miettiä sitä kulutusta ja sitten polttoaineverojen kautta voidaan saada se ympäristöohjaavuus siihen. Tällä tapaa valmisteltuna ehdotus on epäoikeudenmukainen, nopeasti valmisteltu ja se ei myöskään täytä niitä fiskaalisia tavoitteita, joita sille on annettu. Toivon, että hallitus tosiaan peruu tämän esityksen moottoripyörä- ja veneveroista.

14.37 Sari Essayah kd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Verotus on tietenkin iso kokonaisuus, mutta tästä hallituksen hyvin ontuvasta veropolitiikasta on esimerkkinä nimenomaan tämä kaavailtu moottoripyörävero ja myöskin venevero, jotka ovat olleet tällaisia kateuslähtöisiä veroja ja siinä mielessä äärimmäisen huonosti soveltuvat verotuksen kokonaisuuteen. Sen sijaan jos ajatellaan niitä verokohteita, joita KD on täällä vaihtoehtobudjetissaan tuonut esille, muun muassa sokeriveron, jolla oltaisiin voitu ehkäistä terveyshaittoja ja samalla valtion kassaan olisi saatu ei suinkaan jotakin mitätöntä pariakymmentä miljoonaa — kuten jossakin moottoripyöräverossa, jossa joudutaan miettimään, meneekö enemmän kuluja kuin tuottoja — vaan oltaisiin saatu 300 miljoonaa valtion budjettiin, niin tätä hallituksella ei kuitenkaan ollut halua toteuttaa. Tuntuukin, että on käsittämätöntä, että tällaisia veroja, jotka oikeasti olisivat tuottavia, jotka olisivat ennalta ehkäiseviä, terveyshaittoja ennalta ehkäiseviä, ei ole halua selvittää, mutta sen sijaan tällaisia pisteveroja, jotka eivät tuota mitään — käsittämätöntä. Huonoa veropolitiikkaa.

14.38 Peter Östman kd (vastauspuheenvuoro): Rouva puhemies! Ilahduin, kun kuuntelin kollegani Heinosen puheenvuoroa tästä vene- ja moottoripyöräverosta, mutta haluaisin

Pöytäkirja PTK 6/2017 vp

nyt sitten saada selvyttä siitä, että missä mennään. Olen viikonlopun aikana lukenut useammista medioista, että sekä keskustan ryhmäpuheenjohto kuin myös eräät kokoomuslaiset ovat olleet sitä mieltä, että nämä molemmat verot, siis sekä venevero että moottoripyörävero, voitaisiin upottaa meren syvyyteen, mutta mikä on sitten perussuomalaisten kanta tässä asiassa? Olen ymmärtänyt, että he olisivat valmiit luopumaan moottoripyöräverosta, mutta tämä venevero on itse asiassa vielä järjettömämpi, jos katsotaan nämä laskelmat, että mitä se aikaansaisi, jos otettaisiin venevero käyttöön. Suomessahan ei ole kuitenkaan ökyveneitä kuin parisensataa, ja nekin siirtyvät ulkomaille, jos vero tulee, eli verotettavat ovat pieniä ja arvoltaan halvempia veneitä. Tämä olisi täysin epäoikeudenmukainen ratkaisu.

14.39 Timo Heinonen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kristillisdemokraattien puheenjohtaja, edustaja Essayah arvosteli nykyhallituksen veropolitiikkaa. Kuitenkin asiantuntijat — ihan tuoreessa arviossa, kun ekonomisteilta kysyttiin, kenen ansiota tämä on, että talous on nyt kääntynyt ja lähdessä loivaan kasvuun — totesivat yksiselitteisesti, että se on nykyhallituksen toimien ansiota. Nyt on työn verotusta kevennetty merkittäväällä tavalla, on tullut maksuperusteinen arvonlisävero, on tullut yrittäjävähennys ja lukuisia muita toimenpiteitä, joilla nimenomaan on nyt tätä kasvua haettu ja haluttu kääntää tätä laivaa toiseen ja oikeaan suuntaan.

Olen samaa mieltä, että tällaiset mp-verot ja veneverot ovat huonoa veropolitiikkaa, ja itse olen niitä lähtökohtaisesti ollut jo hallitusneuvotteluajasta lähtien vastustamassa, ja kokoomus on ollut valmis luopumaan niistä kummastakin, ja itse ainakin uskon siihen, että jos pääministeripuolueen eduskuntaryhmän puheenjohtaja ilmoittaa ja myös ilmoittaa perussuomalaisten ryhmäpuheenjohtaja, [Puhemies koputtaa] että niistä luovutaan, niin kyllä [Puhemies koputtaa] niistä silloin luovutaan ja tämä jankkaaminen voidaan lopettaa. Nyt voi jokainen laittaa viestin, että... [Puhemies keskeyttää puheenvuoron puheajan ylityttyä]

14.41 Sari Essayah kd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tuskin on vielä muste kuivunut näistä lakiesityksistä, jotka edustaja Heinonen tuossa luetteli, joten ehkä voi sanoa, että tuskin ne ovat vielä suuresti vaikuttaneet talouden käänteeseen, mutta sen myönnän, että aina kun tehdään hyviä esityksiä, vaikkapa esimerkiksi tämä yrittäjille tarkoitettu 5 prosentin huojennus, niin minun mielestäni kysymys on juuri siitä, että luodaan näköaloja. Tämä on juuri oikeantyyppistä, ja KD on tätä kannattanut niin edellisellä kaudella kuin tällä kaudella, ja olemme iloisia, että se on toteutettu tällä kaudella, ja siinä mielessä yrittäjävähennyksen takana olemme täällä olleet yhdessä rintamassa. Mutta olen myöskin iloinen siitä rehellisyydestä, että myönnetään, että nämä mp- ja venevero ovat olleet kyllä todellakin huonoja esityksiä, ja onneksi niitä toivon mukaan ei nyt enää viedä sitten yhtään tästä eteenpäin.

Mutta alkoholiverotuksessa, toivoisin myös siinä puolessa sitten hallitukselta vastuullista politiikkaa. Nyt, kun Viro on nostamassa alkoholiverotusta, niin toivon mukaan sitten Suomi siinä samassa tahdissa. Ja tietenkin sitten vielä tätä järjetöntä alkoholiuudistusta toivottavasti pystymme eduskunnassa vielä parantamaan. Että sitä ei missään nimessä pidä sellaisenaan viedä läpi.

14.42 Jani Mäkelä ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Näistä moottoripyörä- ja veneveroista kun nyt oli puhe ja puolueeni perussuomalaisetkin mainittiin, niin totean

Pöytäkirja PTK 6/2017 vp

nyt tässä kohtaa sen, että näistähän ei ole olemassa hallituksen esitystä vaan niistä on olemassa lausuntokierrokselle mennyt luonnos, joka on palaamassa lausuntokierrokselta ja johon otetaan kantaa sen jälkeen. Poliittinen tahto on ilmaistu kaikkien hallituspuolueiden taholta ainakin moottoripyöräveron perumisesta. Jää nähtäväksi, kuinka asia etenee. Hallitus käsittelee tätä asiaa, ja ihmettelenkin yksittäisiä hallituspuolueiden edustajien ulostuloja tähän asiaan liittyen muita hallituskumppaneita kohtaan. Mitä sillä saavutetaan, että tällaista eripuraa kylvetään julkisuudessa?

14.43 Touko Aalto vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Heinonen [Timo Heinonen: Olen tässä!] tosiaan nosti esille tämän verotuksen kokonaisuuden. Tahdon jälleen kerran hieman oikaista tätä poliittista puheenvuoroa, joka on sinänsä arvostettava. Mutta kun verrataan vaikkapa talouspolitiikan arviointineuvostoa, niin keskeinen kritiikki lähtee siitä, että menosopeutusta ei pitäisi tehdä vain ja ainoastaan menoleikkausten kautta. Pitäisi pystyä arvioimaan myös verotusta osana tätä menosopeutusta eikä kahlita finanssipolitiikan keinoja ja hallituksen liikkumatilaa. Talouspolitiikan arviointineuvosto on tuonut tämän asian esiin.

Samaan aikaan tarkastusvirastokin on tuonut esiin sen, että tälläkin vaalikaudella suorat yritystuet ja ennen kaikkea verotuet, jotka tosiaan eivät näy lisääntyvinä menoina mutta näkyvät vähentyneinä tuloina, ovat lisääntyneet ja nämä poikkeukset ovat lisääntyneet, ja se taas ei ole järkevää veropolitiikan kokonaisuutta. Sitten tosiaan tämä noin miljardin euron yritysveropaketti kokonaisuudessaan on lisännyt alijäämää aika paljon, ja sekin pitää jotenkin paikata. Sekin taas on tämän tarkastusviraston viestin kannalta järkevää ottaa huomioon.

Puhemies Maria Lohela: Listalle.

14.44 Jani Mäkelä ps: Arvoisa puhemies! Raportin sivulla 49 on kappale nimeltään Lisääntyneiden pakolaiskustannusten vaikutus julkiseen talouteen. Tämän kappaleen arviot turvapaikkakriisin tai ehkä Suomen kannalta turvapaikkaturismin kriisin osalta eivät ole ehkä tarkoituksellisesti harhaanjohtavia, mutta ei niistä kuitenkaan kokonaiskuvaa ilmiön kustannuksista mielestäni saa. Valtiovarainministeriön arviot siitä, että pakolaiskriisin kustannukset olisivat vuonna 2016 vain 0,3 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen, ovat mielestäni hyvin kaunisteltuja. Itse toivoisin kustannuksista ja pakolaiskriisistä yhdessä puhuttaessa keskustelun kääntyvän euroihin, jotka on helpompi ymmärtää. Me tiedämme tässä salissa, että tulijoiden ylläpito, oikeusturva, hakemukset, valitukset, terveydenhoito, koulutus, kotoutus ja rikollisuuskin aiheuttavat kerrannaisvaikutuksina kustannukset, jotka ovat nettomääräisesti helposti yli miljardi euroa vuonna 2016, ja tuo miljardi euroa tai enemmän on tässä taloustilanteessa kokonaisuudessaan nettovelanottoa. En pidä siitä, että ilmiön kokonaiskustannuksia piilotetaan pois näkyvistä eri momenteille. Siksi onkin tärkeää kiirehtiä hallitusohjelman mukaista selvitystä maahanmuuton kokonaiskustannuksista.

14.45 Peter Östman kd: Arvoisa puhemies! Viime aikoina olemme saaneet lukea ja kuulla kolmesta arviosta, jotka ovat valitettavasti samansuuntaisia, eli hallitus jää jälkeen tavoitteistaan. Nyt käsittelyssä olevan Valtiontalouden tarkastusviraston VTV:n erilliskerto-

Pöytäkirja PTK 6/2017 vp

muksen lisäksi on ilmestynyt myös Economic Policy Council Report 2016 ja valtiovarainministeriön hallituskauden puoliväliarvio.

VTV:n mukaan valtiontalouden alijäämä ja siten koko julkisyhteisöjen alijäämä jäävät ilman lisäsopeutumistoimia merkittävästi tavoitteistaan. Paikallishallinnon jatkuva alijäämäisyys on myös johtanut velkataakan nopeaan kasvuun. Viimeisten 15 vuoden aikana paikallishallinnon velka on noussut alle 4 miljardista eurosta lähes 18 miljardiin euroon. Merkittävää on, että samalla, kun kuntien tulot ja käyttötalousmenot putoavat lähes puoleen nykyisestä, kuntien taseiden kertyneet ali- ja ylijäämät, omaisuus sekä velat säilyvät käytännössä kuitenkin ennallaan. Tavoitteiden saavuttaminen jää hitaan talouskasvun oloissa pitkälti menoleikkausten varaan. Olisi tietysti kiva kuulla tässä vaiheessa, millaisiin lisäsopeutustoimenpiteisiin hallitus aikoo lähteä.

Edellä olevan perusteella haluaisin nostaa esiin KD:n vaihtoehtobudjetin esitykset budjetin tasapainottamiseksi, eli niin kuin puheenjohtajamme Essayahkin sanoi, sokeriveron ja alkoholiveron noston. KD:n vaihtoehtobudjetissa esitetään myös ammatilliseen koulutukseen kohdistettujen säästöjen perumista. Nimittäin osaamisen vahvistamiseen ja talouskasvuun panostettaisiin myös muun muassa lisäyksellä tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotukiin sekä vientimarkkinointiin.

14.47 Ben Zyskowicz kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Östman sanoi, että olisi kiva kuulla, millaisiin lisäsopeutustoimiin hallitus aikoo lähteä. No, en tiedä muita kansanedustajia kuin edustaja Östmanin, joiden mielestä on kiva kuulla erilaisista lisäsäästöistä, mutta hallitus ei kuitenkaan tässä tilanteessa ole pyrkimässä lisäsopeutustoimiin, vaan hallitus pyrkii puoliväliriihessä sellaisiin työllisyyttä ja talouskasvua tukeviin uusiin toimenpiteisiin, joiden tavoitteena on se, että lisäsopeutustoimia ei tarvittaisi tai ei tarvittaisi ainakaan siinä määrin kuin tarvittaisiin, jos työllisyyttä ei pystytä parantamaan. Tämä on siis hallituksen linja. Pyrimme työllisyysasteen reippaaseen nostamiseen, se auttaa myös valtiontalouden tasapainottamisessa. Pyrimme siis säästöjen välttämiseen, emme niitten tekemiseen.

14.48 Peter Östman kd (vastauspuheenvuoro): Rouva puhemies! Olisi kiva kuulla, joo, siksi, että Zyskowiczin puoluetoveri Paasikivikin sanoi aikoinaan, että tosiasioiden tunnistaminen on viisauden alku. Ja kun me kaikki tiedämme ja seuraamme, miten Suomen valtionvelka kehittyy, niin KD on ainakin huolissaan siitä, jos tämä vain saa jatkua. Kyllähän tiedossa on, että tilanne ei voi jatkua kovin pitkään näin, että jos hallitus jää tavoitteistaan pahasti jälkeen, niin joudutaan lisäsopeutustoimiin. Olisi siinä mielessä kiva kuulla nämä asiat ennen tulevia kuntavaaleja, ettei sitten käy niin, että heti vaalien jälkeen äänestäjät kokevat taas pettyneensä siihen, että on puhuttu liian kauniisti asioista, vaikka tosiasia on, että Suomen tilanne on edelleen aika vakava.

14.49 Ben Zyskowicz kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Haluan ystävälleni edustaja Östmanille todeta, että kyllä, myös kokoomus ja koko hallitus on huolissaan siitä, että hallitusohjelman kunnianhimoiset tavoitteet siitä, että julkinen velka suhteessa bkt:hen taittuisi vuonna 2019, eivät ole näillä näkymin toteutumassa. Tämän vuoksi hallitus on sopinut, että entistä väkevämmin ja myös niin sanotusti boksen ulkopuolelta katsoen pyritään tekemään ratkaisuja, jotka tukevat talouskasvua ja työllisyyttä, millä sitten on luonnollisesti myös positiivinen vaikutus julkiseen talouteen. Eli tämä tällä hetkellä on

Pöytäkirja PTK 6/2017 vp

se raide, millä hallitus etenee: pyritään ratkaisuihin, jotka tukevat työllisyyttä, tukevat kasvua, joilla pyritään sitten välttämään nämä uudet säästöt.

14.50 Peter Östman kd (vastauspuheenvuoro): Rouva puhemies! Hallitus on huolissaan yhtä lailla kuin KD. Se on hyvä, että olette huolissanne, mutta edellytetään myöskin toimenpiteitä, koska hallituksen tavoitteesta, jonka mukaan lisävelkaa ei oteta vuoden 2021 jälkeen, ollaan vielä tosi kaukana, ja työllisyysaste on jäämässä 2 prosenttiyksikköä tavoiteltua 72:ta prosenttia alhaisemmaksi vuonna 2019. Eli ei se nyt vain riitä, että ollaan optimistisia ja toisaalta myös huolissaan. Kyllä se edellyttää radikaaleja toimenpiteitä edelleen.

Puhemies Maria Lohela: Puhujalistalle.

14.51 Sari Essayah kd: Arvoisa rouva puhemies! Todellakin näitä keskeisiä tavoitteita, joista nyt ollaan lipsumassa, hallitus yrittää saada työllisyysastetta nostamalla ja toisaalta sitten näillä rakenteellisilla uudistuksilla. Ja sinällänsä kyllä KD ehdottomasti näitä tavoitteita haluaa olla tukemassa, mutta näissä molemmissa on kyllä sudenkuoppia. Elikkä jos ajatellaan nyt tuota työttömyyttä, johon puuttuminen on ihan keskeinen tavoite, jotta pystyttäisiin tilannetta parantamaan, niin nämä suorat menot, työttömyyskorvaukset, työttömien kotitalouksille maksetut asumistuet ja osa näistä toimeentulotukimenoista, ovat noin 6 miljardia euroa, ja suurin piirtein sitä vauhtia tässä on vuosittain velkaannuttu. Elikkä aika hurja tilanne, jos ajatellaan, että siellä toisella puolella menee työttömyyden hoitomenoihin niin sanotusti syömävelaksi sitten kaikki se, mitä otetaan ulkopuolelta. Ja erityisesti just pääkaupunkiseudulla nämä korkeat asumiskustannukset ja korkeat asumisen tuet vähentävät toisaalta myöskin sitten niitä työllistymisen kannustimia. Eli tässä tarvittaisiin kyllä sitten se tuleva sosiaaliturvauudistus, jossa tämä KD:n kannustava perusturva on minun mielestäni hyvä malli, jota kannattaisi kyllä pohtia.

No, muutoin sitten tämä pitkäaikaistyöttömyyden ongelma näkyy siinä, että kun se on muuttunut rakenteelliseksi, niin siinä ei oikeastaan sitten välttämättä enää aina se suhdannetilannekaan auta. Elikkä vaikka suhdannetilanne parantuu, niin siitä huolimatta tämä niin sanottu sitkeä pitkäaikaistyöttömyys vaan tahtoo pysyä. Tilastot kertovat, että 55–64-vuotiaitten miesten työllisyysaste on noin 60 prosenttia, kun Ruotsissa se on 77 prosenttia, joten näitä varhaisia työelämästä poistumisen reittejä on kyllä tukittu, mutta pitäisikö myöskin miettiä positiivisesti, millä tavalla tuon ikäisiä ihmisiä saataisiin vielä takaisin sinne työn syrjään kiinni, ja silloin tarvitaan myös sitä aktiivista työllisyyspolitiikkaa. Nuorten työllistymistä toki sitten voidaan parantaa tällä tehostetulla työnhakuneuvonnalla ja myöskin sitten palkkatuella ja vastaavilla. Että tässä tarvitaan hyvin monipuolista repertuaaria, jotta pystytään tätä työttömyyttä taklaamaan.

14.53 Antero Laukkanen kd: Arvoisa rouva puhemies! Tarkastusviraston kertomus on hyvin mielenkiintoista luettavaa. Se on selkeä ja avaa mahdollisuuden myös kansalaisille saada tervehenkistä näkemystä valtion taloudellisesta tilasta ja ennen kaikkea talouden suunnasta tehtyjen päätösten pohjalta.

Hallituksen tavoite, julkisen talouden vahvistaminen 10 miljardilla eurolla, ulottuu yli kuluvan vaalikauden. Tämä edellyttää sitoutumista pitkäjänteiseen talouspolitiikkaan. On selvää, etteivät nykyiset 4 miljardin leikkaukset julkisesta taloudesta ole riittäviä vaan on

Pöytäkirja PTK 6/2017 vp

edelleen tehostettava toimintoja ja haettava säästöjä, niin kuin mielestäni valtiovarainministeri Orpo on yrittänyt rivien välistä vihjailla, että enemmän pitäisi tehdä. Ja koska hallitus ei ole päässyt säästöjen jatkamisesta yksimielisyyteen, niin kestävyysvaje on nousemassa 7 miljardiin. Tarkastusvirasto muistuttaa, että julkisen sektorin vastuita ja niihin liittyviä riskejä tulisi seurata kokonaisuutena ja suhteessa muuhun talouteen. Hallituksen onkin otettava kunnon loppukiri, jotta työllisyystavoite saavutetaan. Jotta hallituksen tavoitteet toteutuisivat, on hallituksen jatkettava julkisen sektorin menojen karsimisen mahdollistamista.

Toinen erittäin mielenkiintoinen ja ehdottomasti keskustelun arvoinen on verotuksen kokonaisuudistus, jonka tarve tässä nousee esille. Siinä tulisi veroja käsitellä niiden aiheuttamien negatiivisten vaikutuksien kannalta. Tätä keskustelua Suomessa ei käydä juuri ollenkaan. Suomi on korkean veron maksaja, ja tämä maksuhalu on meillä korkea verrattuna muihin euromaihin. Meillä on totuttu maksamaan veroja, koska olemme saaneet veroille vastinetta palveluina. Nyt olemme kuitenkin sellaisessa tilanteessa, jossa kansa kokee, ettei verojen jälkeisillä tuloilla enää pärjää, ja samaan aikaan monen kunnan palvelutaso heikkenee ja kunnallisvero nousee. Me tarvitsisimme laajaa veropohjan uudistusta ja keskustelua tästä. Toivon, että jäljellä olevat edustajat täällä myös kiinnittävät tähän huomiota.

14.55 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! On äärimmäisen arvokasta, että tarkastusraporttia ja väliraporttia tulee, niin kuin tässä tapauksessa. Valtiontalouden tarkastusviraston raportti on erittäin hyvä asiakirja. On rohkeutta, on viisautta katsoa, mitä on tehty tähän asti ja mitkä ovat näkymät tulevaisuuteen. Suomen kannalta on aivan ratkaisevan tärkeää se, saammeko työllisyysasteen paranemaan ja työttömyyden vähenemään. Se on se iso juttu, joka pitää meidän hoitaa.

Meille pari päivää sitten tuli Euroopan unionista tieto, että Suomi on EU-maista toiseksi viimeisenä kasvussa. 1,2 prosenttia on ennustettu talouskasvun olevan tällä hetkellä maassamme, ja se on aivan liian vähän. Kasvu on saatava tuonne lähemmäksi 3:a prosenttia, jolloin työttömyys aidosti lähtee laskemaan. Se on se todellinen julkisen talouden säästökeino, ainoa toimiva keino, joka auttaa ei vain valtiontaloutta, julkista taloutta, vaan se auttaa niitä ihmisiä, jotka tällä hetkellä ovat työttöminä. Se on heidän elämänsä kannalta todella iso juttu ja myös heidän tulevan eläketurvansa kannalta todella iso juttu.

En jaksa ymmärtää tämän salin puheenvuoroja, niitä, joiden mukaan verotusta kiristämällä jotakin hyvää saataisiin aikaiseksi. Se tie nähdäkseni on kuljettu ajat sitten loppuun. Verotusta kiristämällä tätä ongelmaa ei ratkaista, paremminkin verotusta järkevästi keventämällä, yrittäjyyttä tukemalla ja nimenomaan niin, että saamme kilpailukyvyyn pikkujalaa palautettua takaisin.

Tämä raportti kiinnittää aivan oikein huomiota siihen, että veropolitiikalla ja yleensä valtion, hallituksen politiikalla pitää olla näköalaa tulevaisuuteen. Se ei voi olla mitään halpaheikkihommaa, jossa tehdään yksi päätös per päivä ja sitten katsotaan huomenna peukalo pystyssä, onnistuttiinko vai epäonnistuttiinko. Kyllä pitää olla näköala pitkälle tulevaisuuteen, uskaltaa tehdä rohkeita päätöksiä. Hallitus on tehnyt niitä, mutta silti tarvitaan näitä, samaa linjaa on jatkettava. Kahdeksan vuotta rämmittiin laman suossa, ja jokainen järkevä ihminen ymmärtää, että tällaisesta tilanteesta ei yhden vuoden tai kahden vuoden politiikalla päästä irti. Kysymys on tämän vaalikauden politiikasta ja ehdottomasti myös seuraavan vaalikauden politiikasta.

Pöytäkirja PTK 6/2017 vp

14.57 Olavi Ala-Nissilä kesk: Arvoisa puheenjohtaja! Voin yhtyä siihen, miten edellä edustaja Hoskonen sanoi. Todellakin Suomen kannalta on tärkeää kolme asiaa: työllisyysaste, työllisyysaste, työllisyysaste. Meidän täytyy saada talous kasvamaan. Siinä vaaditaan kilpailukyky sopimuksen lisäksi hallituksen strategisen ohjelman toteuttamista ja sitten rakenteellisia uudistuksia työllisyyden ja työllistymisen hyväksi.

Arvoisa puhemies! Hyvä, että on puhuttu myös veropolitiikkaa, niin kuin tässä tarkastusviraston kertomuksessa myöskin todetaan. Minullakin on mielipide veneverosta ja moottoripyöräverosta, mutta en tässä nyt mene siihen mielipiteeseen. Sen sijaan totean sen, että todella me tarvitsemme verotuksen ennakoitavuutta, vakautta, ei pidä tempoilla esimerkiksi yritysverotuksessa, mutta tällainen verotuksen tiekartta on kyllä tarpeen. Sitä olemme esittäneetkin keskustasta, koska verotuksen ympäristö muuttuu paljon kansainvälisen verokilpailun takia varsinkin nyt, kun on tullut uusia toimijoita. Myöskin harmaa talous on yksi kysymys. Maakuntaverot on tulossa, digitalisaatio on tulossa, työ muuttuu palvelujen suuntaan ja edelleen perustulo on tulossa. Eli tätä perustelua mietitään, tätä kokonaisuutta pitää todella miettiä.

Keskustan piiristä esitimme kehysriihen pohdittavaksi, että lapsiperheiden osalta nyt, kun lapsiperhevähennys poistuu, mietittäisiin työtulovähennyksen lapsikorotusta, esimerkiksi 75 euroa lapselle tai jotain tällaista. Sillä voitaisiin hieman pienentää lapsiperheiden kannustinloukkua ja toisaalta myöskin antaa heille mahdollisuuksia kuluttaa enemmän, kun käteen jäisi enemmän. Juuri lapsiperheiden tilanne, varsinkin yksinhuoltajalapsiperheiden tilanne, on varsin hankala, niin kuin me tiedämme. Toivon, että tätä uudistusta, siinä ei kovin kallista uudistusta, mietittäisiin nyt myöskin kehysriihessä.

14.59 Toimi Kankaanniemi ps: Arvoisa rouva puhemies! Viime vaalikaudella vuonna 12 bruttokansantuote aleni 1,4 prosenttia, 0,8 prosenttia vuonna 13 ja vuonna 14 miinusta oli 0,7 prosenttia, eli kyllä se oli erittäin kielteinen kehitys bruttokansantuotteen osalta. Työttömiä tuli 100 000 lisää. Julkisen talouden alijäämää katettiin velalla ja kassaa syömillä yli 35 miljardilla eurolla. Veroja kiristettiin. Se politiikka ei pelannut. Se johti tällaiseen tilanteeseen, että työttömyys kasvoi, yritykset eivät luottaneet, investoineet eikä näkymiä ollut tulevaisuutta ajatellen.

Tästä lähtökohdasta Sipilän hallitus aloitti. Sen ohjelmassa on menosopeutus, joka on nyt tehty, nelisen miljardia. Sitten on työtä ja yrittämistä kannustettu ja edistetty monella tavalla, mitä on täällä ollut esillä. Ja nyt tehdään näitä suuria rakenneuudistuksia, jotka jäivät viime kaudella puolitiehen tai ei tehty yhtään mitään. Eli kyllä tässä nyt on tapahtunut tavattoman suuri käänne, ja se näkyy siinä, että bruttokansantuote tällä hetkellä kasvaa — ei riittävästi, mutta kasvaa kuitenkin, toisin kuin viime kaudella. Velkaantumismuutos on selvästi hidastunut, kun otetaan huomioon myös kuntien velkaantuminen, ja työllisyys on parantunut. Ja luottamus on kaiken a ja o. Yritykset, elinkeinoelämä, kotitaloudet, kaikki luottavat tällä hetkellä meidän talouden selviämismahdollisuuksiin. Siis käänne on todella radikaali verrattuna siihen, mitä oli viime vaalikaudella veronkiristysten ja velkaantumisen merkeissä tapahtuva kehitys. Nyt on otettava huomioon myös kunnat, kuten täällä mainittiin: Kunnat ovat alentaneet verotusta, velkaa ei oteta entiseen malliin. Kriisikuntia meillä ei ole yhtään. Suuri verouudistus tässä maassa tarvitaan ja toivottavasti tehdään laajalla pohjalla.

Pöytäkirja PTK 6/2017 vp

15.02 Olavi Ala-Nissilä kesk: Arvoisa rouva puhemies! Kyllä on tarpeen sanoa, että edustaja Kankaanniemenistä on kehittynyt aivan erinomainen talouspolitiikko tässä vuosien varrella. En olisi osannut asioita sanoa yhtään sen paremmin kuin hän tuossa totesi.

Voin yhtyä siihen, että meillä todellakin verotus on tapissa. Viime vaalikaudella verotusta kiristettiin, ja se osaltaan pahensi tilannetta. Melkein kaikki verot kiertyvät kuitenkin Suomen vientituotteiden hintoihin, ja kun meidän pitää kilpailukyvyssä pitää huoli, jotta voidaan hyvinvointia rakentaa, kun me emme voi itseämme hiuksista ylös nostaa, vientikaupan pitää käydä ja varaston pitää vaihtua. Tässä mielessä esimerkiksi tämä vaihtoehtobudjetti, mikä täällä on esitetty, pieniä sokeriveron tai muita korotuksia, ei todellakaan Suomea nosta, vaan kyllä tämä on paljon laajempi kysymys.

Voi iloita siitä, että hallitusohjelmaa nyt määrätietoisesti toteutetaan. On saatu käänne aikaan, luottamus on palautunut, uusia työpaikkoja syntyy varsinkin tuonne länsirannikolle, mistä itsekkin tulen, niin että tilanne näyttää varsin lupaavalta. Ja tätä kehitystä, tätä positiivista rakennemuutosta, mitä eräillä paikkakunnilla on, on tärkeää vahvistaa.

15.03 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Tuohon edustaja Kankaanniemen erinomaiseen puheenvuoroon haluan lisätä vielä sen, että kun Suomi suunnittelee nyt omaa talouttaan tästä eteenpäin, niin meillä on myös uhkatekijöitä, jotka on syytä huomioida omaa talouspolitiikkaamme ja nimenomaan työllisyyspolitiikkaamme suunnitellessamme.

Tämän päivän talousvaliokunnan listalla oli kaksi U-kirjelmää, joissa ihan selkeästi näkyi ainakin minun silmääni se, että siellä ollaan valmistautumassa pikku hiljaa taas uuteen pankkikriisiin, ja myös uutiset Kreikasta ovat erittäin huolestuttavia. Elikkä meidän on syytä pitää oma pesä mahdollisimman puhtaana, luoda omaan talouteen mahdollisimman paljon uutta toimeliaisuutta ja ennen kaikkea kilpailukykyä pikku hiljaa hinata parempaan suuntaan. Sehän, että Euroopassa edelleen ollaan tilanteessa, jossa tämä velkaantuminen on iso, iso peikko kaikille maille ja siellä on meidän oman maamme lisäksi monta, monta muuta maata, joissa on suuria, suuria talousvaikeuksia, kun yhteisessä euroveneessä olemme, tarkoittaa sitä, että meillä on monta velvollisuutta tuonne Eurooppaan päin, mutta meillä on kuitenkin oma veropolitiikka. Me pystymme itse omat veromme suunnittelemaan. Esimerkiksi tämän päivän talousvaliokunnan listalla oli näköjään ihan selkeitä tavoitteita näissä U-kirjeissä, että pitäisi muun muassa yhteisöveropuolella päästä yhteisen yhteisöverokannan suuntaan kehittymään.

Se on minusta äärimmäisen huolestuttavaa, jos Euroopan unioni laajentaa omaa toimivaltaansa niin, että mennään sen alkuperäisen Euroopan unionin jäsenyys sopimuksen ulkopuolelle. Sitä pidän erittäin vahingollisena. Suomen on jatkettava omaa talouspolitiikkaansa ja pidettävä huoli siitä, että tämän maan talous saadaan kuntoon. Se on pitkä marssi, se on vähintään maratonin mittainen, mutta sitä tietä pitää kulkea, kun muuta kannatettavaa, hyvää tietä ei ole.

15.05 Toimi Kankaanniemi ps: Arvoisa rouva puhemies! Ensinnäkin näin ystävänpäivän merkeissä kiitan edustaja Ala-Nissilää noista arvokkaista sanoista, ja kun sanoja oli nimenomaan edustaja Ala-Nissilä, niillä on vahva painoarvo. Ehkä olisi kirjallinenkin lausunto paikallaan, mutta en tee sillä enää tässä elämäni vaiheessa yhtään mitään. Kiitokset.

Edustaja Hoskonen nosti tärkeän asian esille eli tämän Euroopan kehityksen, ja ainakin itse kannan kyllä syvää huolta ja pelkään melkein sitä, mitä Euroopassa tulee tapahtu-

Pöytäkirja PTK 6/2017 vp

maan. Siellä on kriisejä edelleen: euro on erittäin hankalassa asemassa, koko unioni natissee, brexit, Kreikka, Italia, Ranska, jopa Saksa, Hollanti ja monia muita. Eli sieltä voi tulla meille kyllä ihan mitä vain, ja siihen on varauduttava meidän talouspolitiikassa, ja parasta varautumista siihen on se, että nyt Suomessa noudatetaan tämän hallituksen ohjelman mukaista talouspolitiikkaa. Sillä pystytään kuitenkin parantamaan näitä meidän ongelmia, mitä meillä on perintönä jo kahdeksan vuoden onnettomasta talouskehityksestä, jota ei ole saatu kääntymään.

Vielä totean, että hallituksella on nämä kärkihankkeet, jotka ovat tavattoman tärkeitä. Niistä ei tarpeeksi puhuta. Niillä tähdätään uusiin aloihin, joissa meillä on tulevaisuutta myös talouden ja työllisyyden näkökulmasta.

Palaan vielä kuntatalouteen: Kymmeneen vuoteen ensimmäisen kerran kuntatalous vahvistuu tänä vuonna valtion budjetin toimenpiteiden ansiosta. 14 kuntaa alensi tälle vuodelle veroprosenttiaan. Velkaa kunnat ottavat entistä vähemmän. Palvelut, jotka ovat kaikkein heikoimmassa asemassa oleville äärettömän tärkeitä, pystytään nyt pitämään, koska ihmisiä ei tarvitse lomauttaa eikä irtisanoa. Kriisikuntia ei ole. Kaikkiaan vastakkaista kehitystä oli viime kaudella liiankin paljon.

15.07 Antero Laukkanen kd: Arvoisa rouva puhemies! On tietysti helppo oppositiostakin yhtyä näihin hyviin asioihin, joita aivan vääjäämättömästi voimme nähdä, että tällä hetkellä tapahtuu. Mutta samaan aikaan kyllä, vaikka tässä ystävänpäivän kunniaksi vähän toisiamme kehumme, on todettava, että kyllä tämä tarkastusviraston viesti on hyvin selkeä, että nämä tehdyt toimet ovat tällä hetkellä vielä riittämättömiä, jotta hallituksen omat tavoitteet saavutettaisiin. Mutta... [Toimi Kankaanniemi: Mistä leikataan?] — Leikataan vaikka Kankaanniemen palkkiosta, se on hyvä lähtökohta, kun on talkoisiin tottunut. — Mutta, arvoisa puhemies, vakavasti puhuen, kyllä meillä tässä kaikilla on tarvetta näihin talkoisiin ja yhdessä etsiä näitä keinoja, joilla voidaan nämä hyvät tavoitteet saavuttaa, ja siihen tämä tarkastusvirasto nimenomaan finanssipolitiikan näkökulmasta antaa meille eväitä.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin tarkastusvaliokuntaan, jolle valtiovarainvaliokunnan on annettava lausunto.

10. Valtiontalouden tarkastusviraston kertomus eduskunnalle puoluerahoituksen valvonnasta 2016

Kertomus K 1/2017 vp

Lähetekeskustelu

Asia lähetettiin tarkastusvaliokuntaan.

11. Eduskunnan oikeusasiamiehen kertomus vuodelta 2015

Kertomus K 11/2016 vp

Valiokunnan mietintö PeVM 2/2016 vp

Pöytäkirja PTK 6/2017 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 15.2.2016 pidettävään täysistuntoon.

12. Valtioneuvoston oikeuskanslerin kertomus vuodelta 2015

Kertomus K 4/2016 vp

Valiokunnan mietintö PeVM 3/2016 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 15.2.2016 pidettävään täysistuntoon.

13. Seuraava täysistunto

Eduskunnan seuraava täysistunto on keskiviikkona 15.2.2017 klo 14.00. Täysistunto lopetettiin klo 15.09.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Maija-Leena Paavola